AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 25 CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JANUARY 31ST, 1933 LETO XXXV.—VOL. XXXV.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Ob samotni cesti v Johnstown Penna., so našli truplo 60-letnega rojaka Johna Muhe. Pri sebi je imel lovsko puško. Oblasti trdijo, da je mož storil samomor. Vzrok ni znan. Ranjki je bil zaposljen v nekem restavrantu.

Pred kratkim je bil v jami zasut rojak John Milavec, bivajoč v Dawson, Maryland. Bil je težko pobit pod plastjo kamenja, in tri dni po nesreči je preminul. Zapušča ženo in pet sinov in hčer.

V Chicagi je umrla Mary Peternel, stara 55 let. Doma je bila iz Kleč, občina Dol pri Ljubljani. Njena družina se je preselila v Chicago iz Ely, Minn.

V Claridge, Pa., se je ponesrečil rojak Mike Kotar. Nahaja se v Westmoreland bolnici. Kako se je ponesrečil, poročilo ne pove.

V Chicagi je umrl dobro poznani rojak John Volkar, doma iz Škofeljce pri Ljubljani. Star je bil 52 let. In v bližnjem Cicero, Illinois, ki je predmestje Chicage, je umrl oče Koren, star 80 let. Doma je bil iz Podgorja v Istri. Zadnjih 10 let je bival pri svojemu sinu. Pred letom je z ženo obhajal zlato poroko.

V Canon City, Colo., je umrla Mrs. Marija Javornik, stara 52 let. Zapušča soproga in 6 otrok. Doma je bila iz vasi Zagorica na Dolenjskem. Par dni pozneje je v istem mestu umrla Kristina Arko, ki je bolehala več let. Tudi ta zapušča moža in devet otrok. Doma je bila iz Ribnice, stara 50 let.

Po dolgi in mučni bolezni je na svojem domu v Bon Carbo, Colorado, preminula 52-letna Johana Malovich, rojena Juriševich, iz Sapjan, občina Jelšane v Istri. V Ameriko je prišla leta 1912. Poleg soproga zapušča dva sinova, tri hčere, sestro v Sugarite, N. M., ter mater, dva brata in sestro v starem kraju.

Pri zadnjih volitvah v Ely, Minn., je bila izvoljena tudi vrla Slovenka, Amalija Zgonc, hčerka Mr. in Mrs. Zgonca, enih prvih in najstarejših slovenskih naseljencev tam. Mrs. Zgonc je bila izvoljena za "police matron." Nova uradnica ima tudi v Clevelandu več sorodnikov. Čestitamo!

Sleparji z zavarovalnino

Policija je včeraj aretirala nekega zavarovalninskega agenta, ki je prodajal zavarovalnino bolnim ljudem, ki bi imeli kmalu umreti, in je navadno zavarovalnino dobil kak tuji človek, ki je zavarovalnino delil s tem agentom. Agent je imel navado zavarovati kako zelo bolno osebo, toda k zdravniški preiskavi je poslal zdravega človeka, katerega je podkupil. Zavarovalne družbe trdijo, da so bile na ta način osleparjene za tisoče dolarjev.

Poceni kolesa

Pretekli petek in soboto so Clevelandčani kupovali avto kolesa. Vojska, ki je nastala med kompanijami, ki jih izdelujejo, je povzročila, da je padla cena za 60 procentov v enem samem dnevu. Računa se, da so Clevelandčani pretekli teden kupili kakih 20,000 avto koles. Medtem so se pa kompanije pobotale, in kolesa so zopet po stari ceni.

Med Rooseveltom in angleško vlado je prišlo do sporazuma glede dolgov

Warm Springs, Ga., 30. januarja. Sem je dospel angleški poslanik v Washingtonu, Sir Ronald Lindsey, ki se je pogovarjal z novim predsednikom Rooseveltom glede angleškega vojnega dolga in glede mednarodnih sploh. V marcu mesecu se bo vršila tozadevna konferenca, ki naj sčisti položaj glede dolgov. Ko se je angleški poslanik poslovil od Roosevelta, je napram časnikarskim poročevalcem izjavil, da je prišlo med njim, kot zastopnikom angleške vlade, in med novim predsednikom Rooseveltom do popolnega sporazuma, in da se bo konferenca vršila nekaj dni potem, ko nastopi Roosevelt svoj urad. Angleški poslanik je nemudoma po pogovoru z Rooseveltom odpotoval v Anglijo, da poroča svoji vladi glede sporazuma z Rooseveltom. Nikdar prej se ni še zgodilo, da bi zastopnik kake velesile v Ameriki se pogovarjal o tako važnih zadevah z novo izvoljenim predsednikom.

Dr. Korošec, slovenski vodja, kaznovan od vlade

Belgrad, 30. januarja. Bivši načelnik jugoslovanske vlade, ministerski predsednik Jugoslavije, vodja Slovenske Ljudske Stranke, dr. Anton Korošec, je bil poslan od jugoslovanske vlade v pregnanstvo, ker je začel v Sloveniji s propagando za separatistično gibanje med Slovenci. Jugoslovanska vlada ga je poslala v notranji del Srbije, v neko malo mestece. Internirali so ga v Vranjački Banji, ki je znano zdravilišče v južni Srbiji. Dr. Korošec je poznan voditelj Slovencev v Sloveniji in je bil večkrat minister in celo predsednik jugoslovanske vlade. Poleg dr. Korošca so bili poslani v pregnanstvo tudi trije drugi slovenski voditelji, toda poročila ne povedo, kdo so slednji. Jugoslovanska vlada je izjavila, da bi rada storila konec gibanju, katerega namen je izločiti Hrvate in Slovence iz Jugoslavije in ustanoviti separatne države. Jugoslovanska vlada je mnenja, da le v skupnosti je moč. Na enak način je bilo poslanih v pregnanstvo tudi več srbskih voditeljev, ki nasprotujejo jugoslovanskemu gibanju, poleg mnogih Hrvatov. Jugoslovanska vlada je začela z močno roko zatirati separatistično gibanje, rekoč, da razdruženo Jugoslavijo Italija vsak čas lahko podjarmi.

Listnica uredništva

Naročnik. Če pride še enkrat tak adut v vašo hišo, saj znate kaj in kako. Vsaka hiša ima vrata, pokažite mu jih! Drugič si pa zapomnite ime in naslov dotičnega in nam sporočite, pa ga bomo naučili, kako se spodobno, resnično in pošteno govori o podjetju drugih. Pozdrav! — Tajnik Kluba "Pipa." Pošljite svoje ime in naslov, potem priobčimo.

Mr. John Sternisha

Poznani mladi rojak Mr. John Sternisha je bil te dni promoviran za ravnatelja prodaj De Soto in Plymouth avtomobilov pri tvrdki The Spieth Co. na 14461 Euclid Ave. Mr. Sternisha se nahaja že 12 let v avtomobilski industriji. Iskrene čestitke!

Ogorčenost v proletarskih krogih Nemčije radi policije v Dresdenu

Berlin, 30. januarja. Enajst težko poškodovanih in ranjenih komunistov se bori v bolnicah, kamor so bili poslani pretekli teden, ko jih je policija napadla pri zborovanju, pri katerem je bilo devet komunistov ubitih od policije in enajst težko ranjenih. Ogorčenost radi tega je v proletarskih krogih ogromna, in komunistični voditelji netijo ogenj, ko trdijo, da je policija brezobzirno nedolžne ljudi pomorila. Komunistični poslanci so spravili v saškem zboru stvar na dan. Komunisti trdijo, da so bili prizadeti ustreljeni v hrbet, ko so bežali pred policijo. Zahtevajo, da se vsa zadeva temeljito preišče. V državnem zboru je nastala silna rabuka, ko sta dva komunistična poslanca napadla nekega zastopnika nemških fašistov. Seja je morala biti prekinjena. Radi razburjenja, ki vlada v mestu, je policija prepovedala zborovanja na prostem in tudi parade. Mnogo stotin delavcev je odšlo v znak protesta na štrajk. Policija izjavlja, da je prišlo na komunističnem shodu do hudega tepeža. Ko je dospela policija, da naredi mir, je bila napadena s kolmi, kamenjem in steklom. 8 policistov je bilo ranjenih, nakar je dal poveljnik policije znamenje, da je slednja začela streljati. Policija trdi, da če bi se komunisti mirno obnašali, ne bi prišlo do prelivanja krvi. Komunisti pa to zanikajo in trdijo, da niso izzivali policije.

Romantičen tat

Pred 16. leti je bil Harry Stanley v Coloradi obsojen na 6 let ječe radi avto tatvine. Iz zaporov je pobegnil, in je potem v državi Missouri zopet ukradel avto, bil prijet, obsojen na dve leti zapora, toda pobegnil. Prišel je v Cleveland, kjer se je "poboljšal," začel s trgovino z muzikalijami, živel vzorno življenje in postal celo premožen. Pred mesecem dni pa mu je začela očitati vest preteklo življenje. Javil se je oblastem države Colorado in se prostovoljno vrnil v ječo, da prestane zapor. Včeraj ga je pa governer države Colorado pomilostil, in Stanley je zopet prost mož, toda kakor hitro bo stopil iz zaporov, ga bo prijel šerif iz St. Louisa, Missouri, da ga povede v ječo v državi Missouri. Tudi tam ga bodo pomilostili, potem ko bo par dni zaprt, in se bo lahko vrnil v Cleveland k svoji ženi in v svojo trgovino.

Sedem let

Včeraj je minulo sedem let, odkar je podružnica slovenske banke, The North American Trust Co. odprla svoja vrata v Collinwoodu. Načelnik te bančne podružnice je Mr. Matt J. Grdina od začetka sem. Mr. Frank J. Drassler je drugi uradnik v podružnici. Mr. Ray Breskvar pa knjigovodja.

V bolnico

V Polyclinic bolnico je bila odpeljana Mrs. Josephine Grm, stanujoča na 7611 Myron Ave. Prijateljice jo lahko obiščejo in ji želimo skorajšnjega okrevanja.

Židovski protesti

Zastopniki 26 židovskih organizacij v Clevelandu so imeli v nedeljo shod, na katerem so protestirali proti izgredom, ki se baje vršijo na Poljskem proti židovskih podanikom.

Al Smith izjavlja, da nikakor ne bo prevzel urada kabinetnega tajnika

Washington, 30. januarja. — Bivši governer Alfred Smith je izjavil, da nikakor ni pripravljen sprejeti urad tega ali onega kabinetnega tajnika od novega predsednika Roosevelta, rekoč, da je tako zaposljen, da je nemogoče sprejeti vladno službo. Ko so ga reporterji vprašali, če bo sploh igral kako vlogo v uradu novega predsednika, je odgovoril: "Bomo videli." Vprašali so ga, če je resnica, da bo znani newyorški senator Copeland imenovan za poslanika v Londonu, nakar je Smith odgovoril, da mu stvar ni znana, in ko so mu rekli, da bo najbrž on imenovan za senatorja, ako Copeland odide v London, je odgovoril Smith, da to ni resnica. Povedal pa je, da se bo udeležil svečane zaprisege novega predsednika dne 4. marca v Washingtonu.

Mestni vodovod

Leta 1930 je republikanska vlada v Clevelandu naredila načrt, da se zvišajo za 100 procentov računi za vodo, da se na ta način dobi skoro $60,000,000, in da bi potem mesto Cleveland dobilo popolnoma nov vodovod. Načrti so bili izdelani, ko je bilo povsod še dovolj denarja. Toda ko so ljudje lansko leto prvič dobili zvišane račune v roke, je nastal splošen protest. Župan Miller je sedaj poslal mestni zbornici poročilo, da je nov vodovod popolnoma nepotreben, in da razne zboljšave vodovoda ne smejo veljati več kot $4,000,000. Temu primerno se torej vsi računi za vodo znižajo lahko za 50 odstotkov, kar bo v veliko pomoč že itak preganjanim lastnikom hiš in posestev.

Dobrodelne družbe

Iz poročila dobrodelnih družb v Clevelandu je razvidno, da so slednje plačale tekom lanskega leta $3,463,987.11 za hrano brezposelnim ljudem. Skoro 40,000 družin je bilo manj ali dalj časa na podpori. Za rent brezposelnih so plačali v istem času $467,930. Največ brezposelnih je bilo podpiranih v okraju, ki meji na Broadway in 55. cesti.

Proti davku na tobak

Izdelovalci cigar in kadilnega tobaka v državi Ohio so se organizirali, da protestirajo napram davku, ki ga namerava državna postavodaja upeljati na tobak. Na prodani tobak bi država zahtevala 10 odstotkov davka. Dosedaj imamo v državi Ohio samo davek na cigarete.

Pozdrave iz Floride

Iz Floride nas pozdravljajo sledeči rojaki: J. Hafner, C. E. Urh, Mary Kaušek, August Kaušek, John Jager Jr., Frank Jager, Valentin Gorjup, John Jager, J. Sešek, Frank Trtnik in Anton Kržmanc. Lepa hvala za pozdrave!

Zamenjana suknja

Kdor je pomotoma zamenjal suknjo v soboto v Knausovi dvorani, je prošen, da jo prinese na 5919 Prosser Ave.

Dar za čitalnico

Pevski zbor "Zarja," samostojna, je darovala za Slovensko narodno čitalnico na St. Clair Ave. $5.00. Prav lepa hvala!

Verižne trgovine

Pričakuje se, da bo državna zbornica v Columbusu upeljala izvanreden davek na verižne trgovine.

Ženske izjavljajo, da so protestantovske cerkve velik sovražnik Amerike

Indianapolis, Indiana, 30. januarja. Amerikanizacijski odsek ženske organizacije American Legion Auxiliary, ki je organizacija žen in deklet, ki so soproge ali sestre in sorodnice nekdanjih ameriških vojakov, se je izjavil danes, da so zveza protestantovskih cerkev v Ameriki, nadalje American Civil Liberties Union, Nat'l Council for Prevention of War in Women's Internat'l League for Peace, največje sovražnice Zedinjenih držav, ki delujejo, dasi nehote in nezavestno, da se uniči obstoječa ameriška vlada. V istem poročilu imenujejo ženske tudi več znanih ameriških univerzitetnih profesorjev, o katerih trdijo, da širijo proti-ameriško propagando. Poročilo žensk trdi, da so omenjene organizacije, in poleg še nekaj drugih, kontrolirane po tujezemcih. Trdijo, da si organizacije prizadevajo, da se odpravi vojaško trainiranje iz šol, da se borijo, da se socializem uvede v javne šole, da se borijo proti deportaciji tujezemcev, nadalje da sodelujejo s komunisti. Vodstvo Zveze ameriških protestantovskih cerkev je baje aktivno v napadih na ameriško vlado, trdijo ženske, in čas je, da se temu naredi konec.

Nove hiše

Okrajni blagajnik Collister je mnenja, da bi lastniki novih hiš, ki se zgradijo v Clevelandu tekom prihodnjih petih let, ne plačali nobenega davka. S tem bi se dal pogum dotičnim, da bi raje gradili in bi nove hiše imele večjo vrednost. Davka bi bile oproščene le hiše, ki veljajo $6500 ali manj. Ako bi se v Clevelandu začelo graditi nove hiše, ki so zelo potrebne, tedaj bi kmalu odjenjala depresija. Denar je na razpolago, toda sleherni odlaša z gradnjo.

13 oropanih

Okoli 8:30 sinoči so prišli štirje roparji v urad Midwest Finance and Loan Co., ki se nahaja v 10. nadstropju Society for Savings poslopja. V uradu se je nahajalo 13 direktorjev finančne družbe, ki so imeli sejo. Roparji so jih ustrahovali in jim odnesli $680.00 v gotovini in nekako $700 v zlatnini, nakar so odšli, kot so prišli, po elevatorju. To je že drugič v treh mesecih, da so bili direktorji iste družbe oropani, najbrž po istih roparjih.

Zamenjan klobuk

Dne 26. januarja je bila na sestanku pri nekem rojaku na 1200 Addison Rd. zamenjan klobuk. Prosi se dotičnega, ki je prizadet, da se zglasi na 6410 St. Clair Ave., ali pa naj telefonira ENdicott 1077.

V staro domovino

Sinoči sta se odpeljala proti stari domovini Mr. Ferdo Jazbec in Mr. Podpadec, člana Euclid Rifle kluba. Odpeljeta se s parnikom Europa in sicer potujeta preko Nemčije in Dunaja. Mr. Jazbec obišče svoj rojstni kraj Sv. Peter pod Sv. Goro. Mr. Podpadec pa Sevnico ob Savi. Mnogo zabave na potovanju in srečen povratek!

Poroka v Kanadi

V Kirkland Lake, Ont., Kanada, se je vršila 7. januarja velika poročna slavnost, ko sta se poročila John Mahovec in Ana Piltaver. Nevesta je doma iz Krške vasi na Dolenjskem. Mnogo sreče v zakonskem stanu!

Ford namerava izdelovati lastne "bodies," da se izogne bodočim težavam

Detroit, 30. januarja. Splošno se pričakuje, da bodo Ford tovarne začele z normalnim delom v torek ali najkasneje v sredo. Delo je zaostalo, ker so zaštrajkali delavci pri Briggs Manufacturing Co., katera kompanija izdeluje "bodies" za Ford kompanijo. Henry Ford sam je izjavil, da bodo njegovi uslužbenci tekom 48 ur zopet na delu, in se bo sporazum med kompanijo in uslužbenci poravnal. The Briggs Mfg. Co., ki izdeluje "bodies" za Ford avtomobile, se doslej še ni pobotala s svojimi delavci, katerih je 6000. Gre se za priznanje delav. odborov,, ki naj se pogajajo z zastopniki te kompanije. Kompanija je izjavila, da če se štrajkarji ne vrnejo na delo do srede opoldne, da bo najela druge delavce, katerih je tisoče brez dela, dočim Ford služba izjavlja, da bo v bodoče najbrž sama začela izdelovati "bodies," da se umakne enakim neprilikam, v katerih se sedaj nahaja.

Generalni štrajk preti radi Hitlerja

Berlin, 30. januarja. Ker je Hindenburg imenoval voditelja fašistov, Adolph Hitlerja za kanclerja nemške vlade, so začeli komunisti agitirati za generalni štrajk v Nemčiji kot protest delavcev proti takemu imenovanju. "Potom nasilnega štrajka smo v letu 1929 preprečili Kappov puč, in z generalnim štrajkom bomo sedaj vrgli Hitlerja od vlade," tako agitirajo komunisti. Socialisti na drugi strani pa agitirajo, da ohranijo njih pristaši mirno kri, dočim je minister dr. Frick izjavil, da bo šla vlada do skrajnosti, da se ohrani mir in red v državi. Medtem se pa v Doornu, kjer biva bivši nemški kajzer, govori, da je imenovanje Hitlerja kanclerjem prvi korak, da se bivši kajzer zopet vrne v Nemčijo. Po vsej Nemčiji so se pojavili nemiri. Dve osebi sta bili v medsebojnih spopadih ubiti v Berlinu, eden fašist, drugi policist. V nekem drugem spopadu sta bila dva komunista nevarno ranjena. Vsepovsod je videti, da vlada skrajno sovraštvo med komunisti in fašisti. Dočim fašisti paradirajo z godbami in kličejo slava Hitlerju, prirejajo komunisti parade z rdečimi zastavami in zahtevajo, da Hitler odstopi. Hitler bivši cestni pometač in korporal v avstrijski armadi, ki vodi danes usodo 60 milijonskega nemškega naroda, je obljubil pri nastopu vlade, da bo Nemčija skušala živeti v miru in prijateljstvu z vsemi narodi.

Naslednico so dobili

Pri družini Mr. in Mrs. Anton Ogrinc Jr., so dobili včeraj obisk naslednice. Vile rojenice so pustile krepko deklico-prvorojenko. Mati in novorojenka sta zdravi, in se nahajata v Emergency bolnišnici na E. 152nd St. blizu St. Clair Ave. Mr. Ogrinc je sin priljubljene družine Ogrinc iz Neff Rd., Mrs. Ogrinc pa je hčerka občeznane družine Globočnik iz E. 160th St. Naše čestitke!

Za 50 letnico

Prijatelji so pripravili lepo zabavo Mr. Frank Rodetu, 6310 Carl Ave. ob priliki 50. rojstnega dne. Frank, sprejmi tudi naše čestitke!

Bivši vojni tajnik Baker govori o pripravah Japoncev za vojno z Rusi

Cleveland. — Newton D. Baker, bivši vojni tajnik Zedinjenih držav, kateremu so razmere dobro poznane, trdi, da se Japonska pripravlja na vojno, in sicer z Rusijo, ne z Zedinjenimi državami. Vpad armade v japonsko provinco Jehol je samo predpriprava do vojne, v katero bo polagoma zapleten ves svet. Japonska si želi zavarovati s podjarmljenjem province Jehol svoje zaledje. Vojna se bo vršila v Mandžuriji. Baker je dejal: "Mi živimo danes nad sodom smodnika. Japonska ima malo železa, nič zlata, nič premoga. V Mandžuriji je vsega dovolj. Pa tudi Rusija ima tam svoje interese. Rusija mora iti vse okoli Mandžurije, da pride do odprtega morja. Nekdaj je kontrolirala Kitajsko vzhodno železnico, katero je pa zgubila zaeno z vojno z Japonci v letu 1905. Rusija je začela zadnje čase kontrolirati Mongolijo in namerava spremeniti Kitajsko v skupino sovjetskih republik. Ako Japonska to dopusti, je odrezana od ostale Azije in popolnoma odvisna od Rusije za svoje življenje. Raditega so Japonci prišli do prepričanja, da je vojna z Rusijo neizogibna, in polastili so se Mandžurije, da so zasigurani pred Kitajci. In japonska kontrola province Jehol ima namen dobiti za Japonce važen gorski prelaz, kjer lahko peščica japonskih vojakov ustavi cele kitajske armade, ko pride do vojne med Japonci in Rusi. Nihče ne more te vojne ustaviti. Vojno povzroča narod sam. Ako ni popularnega odziva od strani naroda za vojno, do vojne ne more priti. Japonski narod je pretesno nastanjen na svoje zemlji. Mora se razširiti in poučen je toliko, da se razširi lahko le z novo vojno.

Resna zadeva

Državni pravdnik v Columbusu je poklical v svoj urad republikanskega državnega senatorja Ackermana iz Clevelanda kot tudi okrajnega blagajnika Collistra, da se zagovarjata glede odškodnine, katero je plačala država v svoti $5000 nekemu Andersonu, ki je bil po krivdi države poškodovan. Senator Ackerman je baje bil zastopnik tožitelja, ko je zahteval v državni zbornici plačilo, in je dobil baje $2500 od svote, katere je država dovolila, dočim je dobil tudi Collister svoj del.

Lepa družina

17 letna Matilda Holovach, 3824 E. 92nd St., ki stanuje pri svojih starših, ima za ljubimca fanta, ki pa nič ne ugaja njenemu očetu. Njen oče, 36 letni Peter Holovach je prepovedal hčeri vsako občevanje s fantom in izjavil, naj si poišče drugega. Dekle se je pa postavilo za svojega fanta, nakar jo je oče nabil. Ko je fant o tem zvedel, je prišel v stanovanje in s palico tako pretepel očeta svoje punce, da so ga morali odpeljati v bolnico. Pretepača so aretirali.

50 aretiranih

Včeraj okoli poldne se je kakih 150 komunistov navalilo na urad dobrodelnih družb na 55. cesti in Woodland Ave. Ker so začeli razbijati, je bila poklicana policija, ki je razpršila nemirneže in 50 oseb aretirala. Aretirali so jih, ker se niso hoteli umakniti iz poslopja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto $5.50 ;pol leta $3.00; četrt $1.75
Za Evropo, celo leto $8.00; pol leta $4.00; za četrt leta $2.50
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. HEnderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 25, Tue., Jan. 31st, 1933

Ko pride do spopada

Brez vsakega vprašanja je, da Slovenci in Hrvati zaeno s Srbi ne bodo nikdar pozabili, da se nahaja pod Italijo 800,000 njih neodrešenih bratov in sester. Nikdar ne bodo pozabili, da slovenska zemlja, ki je pripadala od pamtiveka Slovencem in Hrvatom, predno so bili sploh poznani Italijani, ne more biti za večno v laški sužnjosti.

In tega se tudi Italija dobro zaveda, in dokler ima te slovenske kraje v svoji posesti, jih vtrjuje tako, za vsak slučajni napad, kot še nobena država prej ni vtrjevala v nevarnem pasu ležečih pokrajin. S par besedami se lahko reče: Od Logatca do Reke je zemlja spremenjena v eno samo trdnjavo.

Od Ilirske Bistrice do Snežnika, okoli Bistrice, naproti Vraticam, okoli Klane, po vseh onih dolinah in hribih kar mrgoli laških delavcev, importiranih iz notranjosti Italije. Ti delavci živijo popolnoma vojaško življenje, pod vojaško disciplino, in kopljejo, gradijo, rijejo pod zemljo, dovažajo material za betoniranje, privažajo ogromne tisoče tone železa, velike topove in baterije. Nezaslišano je, kako silno se pripravlja Italija na spopad z Jugoslavijo, ki je edina dežela na svetu, katere se bojijo pristaši Mussolinija.

V vsej vojaški zoni je najbolj važna postojanka napram jugoslovanski meji Ilirska Bistrica, odkoder se dirigirajo vsa dela proti Snežniku. Iz Ilirske Bistrice so Italijani tekom preteklega leta zgradili več cest, in zlasti so važne ceste, ki vodijo na Snežnik. Iz Bistrice na Snežnik vodi široka, vojaška cesta, ki se pri takozvanem "Rifuggio d'Annunzio" deli v dva dela, katerih eden vodi proti Mašunu in naprej proti Vraticam in Leskovi dolini, drugi del se pa spušča proti Cabar gori. Tudi ostala pota so popolnoma prenovljena, zgrajeni so novi mostovi, ki so zmožno nositi največje topove. Zlasti so z veliko pazljivostjo zgrajena pota iz Sapjan, Jelšan in Permana, proti Klani, Gomancu, Črnem Vrhu in Trsteniku.

Pod Snežnik so Lahi v zadnjih dnevih pripeljali nekako 200 jeklenih kabin, ki bodo razdeljene v raznih mestih okolice kot zatočišča napram strupenim plinom. Za prevoz teh jeklenih kabin so uporabili ogromne traktorje iz Avstrije, ker v Italiji še ne izdeljujejo tako težkih motorjev. Vsaka kabina tehta 50 ton ali več. In dasi so mostovi zgrajeni z največjo pozornostjo in natančnostjo, pa so se pod tako težo ponekod podrli.

Pod Snežnikom je izkopan ogromen podzemeljski rov, ki je tako obširen, da po njem lahko prevažajo največje topove. V to svrho so položili v te rove železniške proge. Ves ta komples okoli Snežnika in Ilirske Bistrice tvori danes eno samo ogromno trdnjavo napram jugoslovanski meji. Na Snežniku imajo Italijani ogromne zaloge municije, tako ogromne, da jim zaležejo za več mesecev v slučaju vojne. Pa tudi velik del italijanske armade se nahaja v tem okolišu.

Od Leskove doline pa do Cabarske gore so izkopane ogromne podzemeljske jame v katerih se nahajajo silne trdnjave, in kjer je spravljena municija za vsak slučaj. Sam klanec v gori Cabar je neverjetno močno utrjen. Pri vhodu do tega klanca se nahajata dva podzemeljska tunela, ki sta pripravna, da služita tako za skrivanje vojnega materiala kot ljudi. Na posameznih postojankah na Črnem vrhu pa so že izgrajeni podzemeljski rovi, in nekoliko bolj vzhodno napram jugoslovanski meji, v bližini Trstenika, se nahajajo v zemlji ogromne trdnjave, delane iz betoniranega cementa in poleg tega so tam veliki podzemeljski tuneli. Nad Trstenikom in Gomancih se utrdbena dela izvršujejo z največjo paznostjo, in to zlasti v največji bližini jugoslovanske zemlje. Pred vsako trdnjavo je postavljen en top, in ti topovi so kalibra 320 mm.

Tem utrdbam pri Trsteniku in pri Gomancih se ne sme približati nobena civilna oseba, in vsem italijanskim delavcem, ki so tam zaposljeni, je strogo prepovedano priti v sploh kako dotiko z domačim prebivalstvom. Pravzaprav imajo laške delavce v onih krajih kot za sužnje. Niti svojim lastnim ljudem ne zaupajo častniki laškega generalnega štaba. Kdorkoli domačinov se približa le za par sto korakov utrdbenim delom, je prijet in vržen v ječo.

D O P I S I

SPOŠTUJMO SVOJE BLIŽNJE

Cleveland, O. — Kako dobro se še spominjamo trdne vere in prave bratske ljubezni, ki so jo gojile naše dobre slovenske matere do svojih domačih, do svojih bližnjih. Kako se s ponosom spominjamo teh blagih mater, iz katerih je izšel rod slovenski. O, planine slovenske, tudi ve ste lahko ponosne na te žene! Kako ljubko so negovale svoje domače, kako so z ljubeznijo sprejemale znance, prijatelje, a tudi za tujce je bil lep pogled, lepa beseda.

Ob takih stebrih se je vsak počutil varnega. Kako lepo so učile te mamice svoje domače ljubezni do Boga in do bližnjega, do vere, do naroda. Bilo jim je nekaj nečastnega govoriti zoper svojega bližnjega. Dobro so umele pomen besed "ljubite svojega bližnjega kot sami sebe." Njihove pridne roke so pomagale, kjer je bila pomoč potrebna. Ni jih bilo treba prositi, same so videle potrebo ter za "božji lon" opravljale delo usmiljenja. Take so bile naše mamice in žene.

Oh, ko bi se tudi o nas moglo kaj sličnega reči! Žalibog da se je s časom tudi spremenila marsikatera mati in žena. Ljubezen do bližnjega se vedno bolj pozablja.

Matere in žene, oprostite mi, ako se drznem napisati nekaj vrstic o stvari, ki mi je jako neljuba in ki povzroča toliko gorja in trpljenja človeški družbi, in sicer o—obrekovanju. Ta grda lastnost je pri nekaterih tako ukoreninena, da se to delo opravlja že iz same navade, nevede, ali pa nočejo vedeti o strašnih posledicah, ki mnogokrat izvirajo iz tega, ko si pravimo: saj samo malo pokramljamo, saj iz tega ne bo nič prišlo. In ravno iz tega lahko pridejo velike stvari. Ena pove drugi, druga tretji, itd., morda celo vsaka malo pridene, da se bolj dobro sliši in iz malega kramljanja pride do velikega obrekovanja. Mnogokrat se pa zgodi, da dotična oseba, o kateri se govori, izgubi svoje dobro ime ali pa trpi na časti. Velikokrat so se že zgodili slučaji, pri katerih je oseba, ki je bila tako obsojena, trpela popolnoma nedolžnem in to radi tega, ker je ta ali oni opazil kakšno kretnjo na obsojeni osebi, ki se ji je zdela sumljiva. Pa reče: to in pa to sem videla, ki se mi ne vidi prav, morda v tej hiši ni vse prav. Seveda, to se samo ugiba in govorica "rona" od enega ogala do drugega, in predno se dobro zavedamo, smo že v blatu.

Žalibog, da smo ravno ženske najbolj podvržene temu črvu, dasi tudi moški niso pri tem izjeme. Imejmo pa vedno pred očmi: da najprej skušajmo pomesti pred svojim pragom, pa prav gotovo ne bo čas iti drugam. To se pravi: ko bi vsak človek videl svoje napake, pa bi ga bilo sram se spodtikati ob svojem bližnjem. Kadar obsojamo ali mislimo obsojati, rajši obrnimo drugo stran ter iščimo dobre lastnosti; če jih pa ne moremo najti, pa molčimo. Tudi med bodečim trnjem se mnogokrat najde krasen cvet. Občujmo s svojim bližnjim prijazno in vljudno in z isto mero nam bo odmerjeno. Kadar se v nas zbudi želja po kritiziranju, se najprej vprašajmo, ali smo mi brez madeža, ali lahko raznašamo te ali one stvari, ki smo jih videli ali slišali. Koliko sovraštva in trpljenja je že povzročil umazan jezik, nepremišljeno govorjenje!

Torej bodimo složne, usmiljene, prijazne, vljudne, nadvse pa odkritosrčne ena napram drugi. Ne bodimo hinavske, zahrbtne, zavistne, ker iz istega izvira samo prepad. Govorimo vedno resnico, bojmo se krivice, laži. Če pa opazimo kaj neljubega, pa zamižimo in molčimo. Kdor molči, se devetim odgovori, so dejali moja dobra mamica in moj dobri atek. Bog vaju živi še mnogo let!

Vsak človek je vreden svoje časti, zato mu izkazujmo čast, ki mu gre. Govorimo o svojem bližnjem to, kar bi radi slišali da bi se govorilo o nas. Zato posnemajmo dobre lastnosti naših dobrih mamic ter nadaljujmo njih dobra dela, da bomo ohranile vero in ljubezen do bližnjega med našim slovenskim narodom.

Mary Močnik.

Zlata poroka v domovini

V četrtek, 2. februarja obhajata zlato poroko Jakob in Frančiška Zupančič v Bratencah št. 8, fara št. Vid pri Zatični. Jakob Zupančič je star 73 let, njegova žena Frančiška pa 69 let. Jakob Zupančič je bil do svoje pozne starosti izvrsten čevljar in znan po svojem trpežnem delu daleč naokrog.

Zlatoporočenca imata štiri otroke, ki so vsi v Cevelandu in sicer tri sine: Johna, Louisa in Antona ter hčer Mary poročena Rakovec. Jakob Zupančič se je nahajal leta 1895 v Cevelandu, kjer je bival dve leti in se ga še mnogi spominjajo. Oba zlatoporočenca sta še čvrsta in zdrava, pravi dolenjski korenini. K čestitkam njih otrok, prijateljev in znancev se pridružujemo tudi mi in jima želimo še mnogo let dobrega zdravja.

Prijazen večer v čitalnici

Vsled neizprosne depresije tudi Slovenski narodni čitalnici ni prizanešeno. Finančna kriza omejuje tudi njena sredstva in radi tega je dalo to tudi povod, da se je na zadnji čitalniški seji sklenilo, da priredi čitalnica v nedeljo 5. februarja v dvorani št. 2 SND na St. Cair Ave. čajanko s tombolo. Namen je, poživeti čitalnico, poklicati članstvo k sodelovanju, v smislu, kot je začrtana pot vsake čitalnice.

Nadalje je bilo na seji sklenjeno, da članstvo, ki ni mogoče plačalo celo leto ali več mesecev članarine, lahko še nadalje ostanejo člani(ce) in jim ni treba plačati za nazaj. Pristopnine se ne plača nobene; glavno je, da se plačuje mesečno članarino po 25 centov.

Ker so za tombolo potrebni dobitki, je bil na čitalniški seji izvoljen br. Valentin Sever, ki ima za nabiranje dobitkov polno moč.

Čitalnica je nad vsemi strankami, narodna izobraževalna ustanova, ognjišče, h kateremu se je v 27 letih njenega obstanka zateklo na tisoče naših judi, ki so zajemali iz slovenske knjige kuturo in izobrazbo.

K temu večeru naše čitalnice so vabljeni vsi njeni člani, da ga posetite. Imeli boste dovolj razveseljivega užitka in vsi boste prav zadovoljni. Ne pozabite pripeljati tudi vašo odraslo mladino in jo tako zainteresirati v našo čitalnico.

Časi so resni za premišljevanje. Radi tega smo toliko bolj potrebni za večje zanimanje v splošnem, širšega družabnega sožitja potom čtiva, predavanj in diskuzije v dosego izboljšanja našega lastnega obstoja in povzdigo naše kulture.

Torej poživimo Slovensko narodno čitalnico in njene dobre ideje. Na svidenje pri čajanki v nedeljo 5. februarja.

A—j K—č.

Klub "Ljubljana"

Meščani in meščanke našega kluba pozor! Naznanja se vam, da je bil na zadnji seji spremenjen oziroma izvoljen sledeči odbor za leto 1933: Predsednik August F. Svetek, podpredsednik Jim Rotter, tajnik Fr. Rupert, blagajnik Frank Vesel, zapisnikar Leopold Kushlan. Nadzorni odbor: And. Ogrin, George Nagode, John Globokar. Publicijski odbor Jim Rotter in dr. A. Skur. Maršal Frank Svetek, stric Josip Plevnik, teta Frances Rupert.

Tem potom se opozarja meščane in meščanke, da se pridno udeležujete sej. Saj dobro veste, da ima klub dosti zabave na vsaki seji za male cente, ki jih plačamo in se vse leto veselimo, da vsaj tisti večer malo pozabimo na gospo depresijo, pod kateri trpimo vsi.

Zadnja seja je bila jako vesela in živahna, posebno jaz jo ne bom tako kmalu pozabil. Seveda, zahvaliti se pa moramo v prvi vrsti naši meščanki, Mrs. Frances Plevnik, ki nam je napravila tako okusen ljubljanski gulaž. In tudi tistih ne smemo pozabiti, ki so pomagali čebulo lupit, so tudi hvale vredni.

Zatorej bi apeliral na tiste, ki še niste člani našega kluba, da se prav lahko prepričate, pa boste videli kako veseli smo. Seja se vrši vsak zadnji torek v mesecu in sicer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

S spoštovanjem do vseh meščanov in meščank Ljubljanskega kluba.

Frank Rupert, tajnik.

VARUJTE SE PREHLADA
in sovražnika človeštva: pljučnice! Ne prehladite se in glejte, da boste imeli črevesje v redu s tem, da jemljete redno
Trinerjevo Grenko Vino

Cenejša elektrika

Znižana cena elektriki od strani kompanije stopi v veljavo 13. februarja. Mestna zbornica bo odobrila tozadevni predlog župana, in po 13. februarju boste vsi oni, ki dobivate "kompanijsko elektriko" že čutili, da so vaši računi manjši.

POLITIČNA DELITEV V CLEVELANDU

Piše J. Rožanc

Ko so Clevelandčani pri jesenskih volitvah leta 1931. odglasovali za spremembo mestnega čarterja, je novi čarter tudi vseboval točko, katera predpisuje, da se mesto Cleveland na novo razdeli v 30 ward, mesto 33, kakor jih je sedaj. Mestna zbornica je to točko čarterja spremenila tako, da bo mesto razdeljeno v 31 ward, iz razloga, ker če bi bilo 30 councilmanov, bi se lahko zgodilo, da bi za kako važno predlogo glasovali 15 za in 15 proti, ter bi tam ostali na mrtvi točki. Mestna zbornica je že imenovala odbor 9 councilmanov ter jim dala nalogo, da mesto v najkrajšem času razdelijo ter načrt predlože mestni zbornici v odobritev. Seveda, zadnjo besedo ima pri tem župan Ray T. Miller, ki sklep mestne zbornice lahko odobri, ali ga pa vetira.

Za 4. distrikt, kamor spada 32. warda, v kateri je okrog 3,000 slovenskih in hrvatskih volivcev, je bil imenovan Mr. De Maioribus in Mrs. Cora Cooly. Mestni čarter predpisuje, da morajo biti vse warde enakomerno razdeljene, tako da pride na vsako wardo okrog 30,000 prebivalcev. V sedanji 32. wardi je 45,000 prebivalcev, zato se bo moralo 32. wardo precej zmanjšat. Tukaj je nevarnost, da se Hrvate in Slovence razdeli v dve wardi ter jim odvzame politično moč, katero bi imeli, če bi bili skupno v eni wardi. Da se nakana, da se razdeli Hrvate in Slovence prepreči, je Slovenski demokratski klub, oziroma v to izvoljeni odbor povzel potrebne korake na pristojnih mestih ter zahteval, da se željo Slovencev in Hrvatov upošteva. Načrt, za katerega se je zavzel Slovenski demokratski klub 32. warde je sledeč: Začenši pri jezeru in 140. cesti, južno po 140. cesti do N. Y. Central železnice, potem ob železnici vzhodno do 152. ceste in Saranac Rd., potem južno po 152. cesti do St. Clair Ave., potem vzhodno po St. Clair Ave. do mestne meje in ob mestni meji do jezera. V tako razdeljeni wardi bi še ostalo kakih 2,600 slovenskih in hrvatskih volivcev, kateri bi skupno lahko odločevali wardno politiko v svojo korist.

Slovenci z brati Hrvati, posamezniki, organizacije, trgovci, moramo skupno napeti vse sile in vzdigniti naš protest, da se nas upošteva in wardo tako razdeli, da ne bomo razkosani.

Slovenski Lovski Klub Barberton

A. B.

To pot jo je pa naš nadjager Lekšan zopet fino pogruntal. Sejo našega kluba je namreč sklical pri solocu Charlyju. Kdaj je naš predsednik vso Brunskijevo "štalo" pregledal in konštatiral kaj vse se tam nahaja, ne vem. Sedaj, po seji, se tam nahaja toliko število zajcev (domačih seveda) kot pred sejo.

Po seji našega kluba pri Charlyju, je gospa Brunski pripravila okusno zajčjo pojedino ter dostavila: "Kakšna bi pa bila jagrovska skupščina, ako bi ne bilo zraven tudi zajcev (pečenih, se razume)." Vsa čast Vam, gospa Brunski, Charlytu pa priznanje, ki je to zajčjo zverino zredil. Nadjagru pa še posebej hvala, ki je vse to naskrivaj stakril ter sejo sklical na pristojno mesto pri Charlytu.

Med pojedino sem se jaz izmuznil od mize ter šel v Charlytov hlev, da bi se prepričal, če ne bi kazalo imeti prihodnjo sejo zopet pri njem. Izračunal sem, da bi zadostoval "pridelek" vsaj za seje tje do novembra meseca. Opazil sem tudi v hlevu cele kopice kožuhovine, katero Charly hrani od vsake živalice, katera žrtvuje svoje telo v potolažilo nenasitnih želodcev. Bil sem mnenja, da bi Charly lahko zalagal s kožuhovino najmanj polovico Kitajske vojske.

Ko sem se vračal, sem pa tudi nadjagra opazil, ko je ravno inšpiciral tudi kokošnjak. Ko se pa vsede zopet udano okrog mize ter založimo zopet vsak po eno bederce, je razglasil naš predsednik, da bo prihodnja seja najbrže zopet pri Brunskitovih ter pojasnil (z enim očesom mižeč), da imajo Brunskitovi v kokošnjaku veliko pitanih rac, ki so zelo lepe. (Soglasen, enoglasen, buren aplavz.) Kar se pa tiče ohajčana, ga Charly tudi ne štedi, samo dvomim, da bi zaloga zadostovala tako dolgo kot zajci.

Ta naša zadnja seja je bila prav jagerska seja, le škoda, da nismo zborovali kje v šumi, da bi bila še bolj naravna. Vendar smo pa sklenili veliko važnih stvari za bodočnost. Ker te brezposelnosti (krize ne bo, doker ima Charly toliko domače zaloge) nikakor noče biti konec, smo sklenili, da pričnemo z velikanskim projektom, to je z delom na našem bodočem strelišču, kjer bomo zaposlili vse brezposelne jagre, pa bodisi barbertonske in clevelandske. Delo se bo vršilo vsak dan, ako ne bo dežja. Kdor bi pa hotel delo slučajno iz zunanjih naselbin, naj se drži teh navodil in nasvetov:

Prvič, imeti mora jagrovsko in obrtno diplomo ter dokazati, da je brez dela od zadnje zajčje sezone. Visok mora biti dovolj, da pogleda čez farmerski voz. Imeti mora lopato največje številke; vsaj toliko, kot jo rabijo razvažalci premoga. Imeti mora gumaste čevlje, rokavice in samokolnico, avtomatično ali na eno konjsko silo. Ko pride na šiht, naj prinese seboj galonco ohajčana ter dva sežnja mesenih klobas. Zelja ni potreba nositi seboj, ker je tukaj dobolj regrata. Delalo se bo samo po šest ur na dan, potem bo pa ohajčan delal ostalih 18 ur, tako, da bo šlo vedno naprej. Ko bo strelišče enkrat gotovo, pa še vsak posadi par visokih senčnatih dreves, potem je pa njegovo delo končano in lahko odide od koder je prišel brez zadržkov. Tako, upamo, bomo rešili vprašanje brezposelnosti med ohijskimi jagri.

—o—

* Zgorelo je poslopje v Washingtonu, kjer se nahaja češko poslanstvo.

Če verjamete al' pa ne.

V soboto je poteklo ravno 900 let, kar so naši pradedje iznašli kislo repo. V prvih povojih te repne kulture znanost še ni dosegla vsega, kar danes napravi kislo repo na stališče, ki ga zavzema. Kakor se vsaka stvar izpolnjuje, se je tudi kisla repa, kateri so sčasoma prideli še fižol in ocvirke. Sčasoma se je tudi doznalo, da je repnica najboljše zdravilo za mačka v pondeljek jutro, torej se je repa izkazala v vseh svojih panogah kot nekaj, ki nas gori drži, narod kot celoto in posameznike.

In v proslavo 900 letnice (morda je temu nekaj let več ali manj, pa se za par sto let ne gleda), smo zadnjo soboto obhajali repni jubilej pri našem ljubem Primožu. Povabljeni smo bili trije uredniki, ki smo poleg kučegazda ocenjevali repo, ki je bila taka, da boljša ne bi mogla biti. Pihnili so ga veliki ocvirki, ki so se ošabno nosili med repo in so bili taki, da je bil eden ravno prav za eno žlico.

Slavnost je poveličeval mladi prešiček, ki je priskočil repi na pomoč in po svoji najboljši moči poveličeval okus repi. Ohajčan je pa oboje zvezal v eno celoto in spravil rihto na višek moderne kuhinje, da je slavno navzočo občinstvo na vse moč pelo slavo hišni gospodinji, njeni hčerki Mary, repi, prešičku in ohajčani. Slava se je pela v presledkih in odmorih, ko je romala žlica od ust v skledo.

V povzdigo kisle repe je zložil eden navzočih kompozicijo, ki jo je tudi sam deklamiral. In ker nismo tako skromni, da bi take stvari, ki so velikega pomena za povzdigo naše slovenske kuhinje, držali zase in da bi ostale pozabljene, jo prinašam tukaj v originalu, da se bo lahko vsak sam prepričal, kakšno fantazijo da človeku kisla repa z ocvirki, prešičkom in ohajčanom.

Evo je:

Vsi smo kislo se držali,
ko novico to doznali:
da naš Primož je marod,
znalo to se je povsod.

V postelj se je revež vlegel,
in pri vragih vseh prisegel:
da še noče zdaj umret',
naj podere ves se svet!

Ta prešmentana fluenca
naš'ga močnega Gorenjca
močno je zengavila,
ter v skrbi že spravila.

Hudo je imel vročino;
ni dišalo nič mu vino,
toda viske kaplica
ga je k sebi zbrihtala.

Mislili smo mu poslati,
za postrežbo nočno dati
mlado "nurse," ki tendala
naš'ga naj bi Primoža.

Pri Grdinatu jekleno
trugo zbrali že smo eno,
kjer bi Primož večno spal,
in na sodni dan gor vstal.

Krancel velik naročiti,
mislili smo že dobiti
tam pri Ignac Slapniku,
trugo ki bi krasil mu.

Godba "Bled" iz Colinwooda
je imela dosti truda,
ko se je že vadila,
da k pogrebu bode šla.

Pevska društva vsa po redu,
pela bi pri tem pogrebu;
vse bi takrat jokalo,
žalosti vse stokalo.

Toda vse te slutnje naše,
vrag naj v torbo zdaj pobaše!
Primož naš ozdravel je,
danes vsem le smeje se.

Od veselja in v zahvalo,
kar se je storiti dalo
danes tukaj se godi,
zbrani ker smo skupaj vsi.

So prešička mlad'ga spekli,
in pri sebi tako rekli:
Ker je Primož spet all right,
pa imejmo lušten čajt!

S sklede ene zajemali,
s kislo repo se krepčali,
in pri tem se vsi potil',
kdo ocvirke bo dobil?

V majlengo to, natočimo
še en glažek, ter ga spijmo
ki na zdravje naj velja —
naš'ga ljub'ga Primoža!

GOSPODU SEVEROVIČU V ODGOVOR

Piše Josip Grdina, Cleveland, O.

(Nadaljevanje)

Zdaj pa še odgovor, ko trdim, da sta umrla Zrinjski in Frankopan za jugoslovansko idejo. Da sta bila, kot so drugi bratje Hrvatje, Jugoslovana, je jasno. Zgodovina pove, da sta bila obsojena na smrt, ker sta se dvignila proti avstrijski kroni s puntarskim namenom, "da spravita pod svojo oblast kraljestvo Hrvatsko, Slavonsko, Dalmatinsko in bližnje dežele." Kaj to pomeni: bližnje dežele, pove jasno poročilo graškega vojnega sveta cesarju Leopoldu I. z dne 13. marca 1670, ki je poročal med drugim tole: Da je Zrinjski pri pogajanjih z beneško republiko zahteval Slavonijo, Kranjsko, Senj in vso zemljo do Štajerske in Gorice. Kaj pa to, g. Severovič, ali je vse to ozemlje Hrvatsko? Vi se krohotate, ko sem jaz zapisal, da sta bila mučena za jugoslovansko idejo, tu je pa jasno na dlani, da sta hotela združiti v eno državo vse tedanje Jugoslovane. Potrudite se in dobite izčrpke zapisnika obravnave, ki se je vršila nad eno leto nad Zrinjskim in Frankopanom, pa vas bo smeh minil.

Dalje je zanimivo tudi tole. Na Dunaju so hoteli imeti nekaj izvodov obtožb in drugo, poleg nemškega tudi v slovanskem jeziku. Zakaj niso rekli v hrvatskem, saj sta bila vendar Hrvata. Ampak na Dunaju so poznali samo slovanstvo. Prosim, g. Severovič, berite zapisnik obtožb in zahtev Zrinjskega in Frankopana, pa boste hote ali nehote priznali, da "Kranjci" tudi nekaj vemo. Veste, fakti govore, ne pa zmerjanje in smeh.

Slovenski narod je dobro razumel, ko je dne 27. aprila 1919 hitel v Maribor, da slovesno sprejme kosti jugoslovanskih mučenikov, Petra Zrinjskega in Franja Frankopana, katere je pripeljal posebn vlak iz Dunajskega Novega mesta v Jugoslavijo. Ob grmenju topov je sprejel slovenski narod, zbran v Mariboru, kosti jugoslovanskih mučenikov. Nad 20,000 Slovencev in okrog 100 Hrvatov jih je pozdravilo s tem naslovom: jugoslovanska mučenika. General Maister, Slovenec, je stoječ poleg krste, z golo sabljo v roki prisegel, "da hoče čuvati pred sovražnikom zemljo, za katero sta dala življenje Zrinjski in Frankopan." To ni bil sprejem kakega hrvatskega separatista, to je bil sprejem jugoslovanskih mučenikov, in slovenski narod je spremljal ostanke teh dveh mož v Zagreb. Istotako so jih pozdravili tudi Srbi. Sleherni je videl v njih le Jugoslovane, in to sta tudi bila, to priča zgodovina in to priča zapisnik sodne obravnave, ki se je vršila na Dunaju.

Zato, če sem jaz idijot, vol, pa ne vem kaj še vse, zato, ker sem zapisal, da sta bila ona dva velika Jugoslovana in sta za to idejo umrla, potem so bili v Gradcu pri vojnem svetu tudi idijotje, ko so obtožili Zrinjskega in Frankopana cesarju, da sta hotela tudi slovensko ozemlje. Idijotje so bili na Dunaju, ker so to stvar deli v zapisnik. Idijotje so bili vsi zgodovinarji, ki tako poročajo.

Ponosen je lahko nanju sleherni Jugoslovan, zlasti pa Hrvatje. Bila sta poštena, pogumna in značajna. Spoštujte njiju spomin in ju posnemajte. In ko ste po 250 letih sprejeli njiju kosti v vašem stolnem Zagrebu, ne skrunite njih groba s tem, da netite razdor z lastnim bratom Jugoslovanom in se ne cepite. V tem oziru bi bilo bolje, da bi ju pustili v Dunajskem Novem mestu mirno počivati, kot pa skrunite njih grob s tem, da hočete uničiti delo, za katero sta dala ona dva glave.

Sedaj pa še nekaj. V svojem članku, g. Severovič, ste se lotili tudi slovenskega naroda ter ga prav po prostaško ozmerjali s "Kranjcem," da "Kranjec" nima nič itd. Že večkrat sem čital take "naslove" na slovenski narod v hrvatskih listih, sedaj pa vprašam javno g. Severoviča, če je to hrvatska kultura in bratstvo od strani bratov Hrvatov? Če je tako, potem se popolnoma strinjam z onim srbskim dopisnikom v "Srbobranu," ki v svojem dopisu odgovarja nekemu Hrvatu ter pravi: "Hrvatje nas zmerjajo z vsakovrstnimi psovkami, nas imajo za balkanske barbare, pri tem se pa ponašajo s svojo izobrazbo in kulturo. Bog nas obvari take kulture, mi jo odklanjamo. Mi, Srbi, pa bodimo toliko dostojni, pa nikar ne zmerjajmo Hrvatov, ker so naši bratje, čeprav nas zmerjajo; bodo že sprevideli, da niso na pravem potu."

To je moško, to je plemenito! Tudi jaz hočem biti dostojen, čeprav me g. Severovič psuje s "kranjskim Janezom," pa rečem: hrvatski narod je slovanski, je dober in pošten, samo voditeljev nima pravih. Očitate nam, da "Kranjci" nismo nič, da nimamo svoje zgodovine, da nismo imeli svoje samostojnosti, dočim se vi bahate s svojo kraljevsko prošlostjo, kraljevsko zgodovino itd. Rečem tole: slovenski narod res nima kraljevske zgodovine, nima kraljevske krone in žezla, ima pa nekaj, kar Slovencu prav toliko velja in to je: ime svojih pradedov, starih Slovenov, ki je veliko starejše kot tisočletno kraljestvo hrvatsko. Tudi nas nikar ne zmerjajte s "Kranjcem," ker mi smo Slovenci. Nas nič ne briga, da nam je ime "Kranjci" naprtila stara Avstrija mi tega naslova ne maramo.

Naši stari Sloveni niso imeli nikakih kraljev, bili so svobodoljubno, mirno in pridno ljudstvo. Spoštovali so tuje in držali svoje, in smelo trdim, da slovenski narod ni ohranil samo ime svojih dedov, ampak tudi vse njihove lepe lastnosti.

Neki naobražen Srb je dejal: "Mislili smo, da s Hrvati ne bo nikakih sitnosti v novi državi, ampak s Slovenci utegne biti kaj narobe, pa je ravno nasprotno: Hrvatje vedno rogovilijo, dočim so Slovenci pravi gentlemani in so vredni vsega priznanja."

In kadar je šlo za pošteno narodno stvar, za osvobojenje, za Jugoslavijo, takrat pa tudi Slovenec ni bil zadnji.

S tem zaključujem in želim, da zavlada med Jugoslovani prava bratska sloga. Če te ne bo, utegnemo pasti zopet vsi pod tujčev jarem, Slovenci in Hrvatje, Srbi bodo pa lahko brez nas v svoji državi, kot so bili prej.

(Konec.)

NAŠI FARMERJI V GENEVI IN OKOLICI

Ponedeljkovo jutro prejšnjega tedna ni bilo za las podobno januarskim mrzlim dnevom, ampak njega toplota in čistost neba bi se dala primerjati zgodaj pomladanskemu dnevu. Kdo bi si mislil, da tudi vremenski bogovi poznajo usmiljenje v času nezlomljive depresije, ter nam prizanašajo s strupenim mrazom, katerega nikdo ne pogreša. Januarsko solnce je v prirodi bolj zaželjeno, kot pa v vročih dnevih hladna senca košatega brsta. Bodi temu kakorkoli hoče, narava je vedno lepa in polna prirodne lepote, če jo človek gleda iz duše. Zavidanja je vredno življenje v prosti naravi, če so k temu tudi na razpolago finančna sredstva, ter razpoložljivi gmotni dohodki. Žal, da so naši iskreni in dobri farmarji v tem zelo prikrajšani vsled slabih cen, ki jih dobe za svoje agrarne produkte. Kar jim ni šuša in toča vzela, grozi jim vzeti depresija in visoki davki. Vse trpljenje in vsa podjetnost v delu jim ne more dati skromnega obstanka, do katerega so po vseh naravnih in prosvetnih zakonih upravičeni. Ne more se trditi, da bi bili lačni, toda denarja ni niti za obleko in ne za davke, katere zahteva okraj in država. Na izboljšavo gospodarskega poslopja ali nabavo novih poljedeljskih strojev jim ni v tej depresiji misliti. Zadovoljiti se morajo s tem, kar so si v dobrih časih pripravili. Toda kljub temu živijo zadovoljno življenje v prepričanju, da v mestu ni nič boljše eksistence. Njih družabnost in medsebojno sporazumljenje jih dela srečne in zadovoljne. Ob večerih se obiskujejo in se pogovore o vsakdanjem delu. Med njimi vlada sloga in iskrena dobrohotnost. Razdalja, katera loči farmo od farme se mi zdi, da je tista nevidna sila, ki jih k skupnosti združuje. Če bi slovenske farme mejile ena na drugo neposredno, bi gotovo harmonije med našimi farmarji primanjkovalo. Ker pa so posredno drugi narodi med njimi, ni vzroka do nesporazuma. Tudi pomagajo si eden drugemu radi in za slučaj nesreče se počutijo, da so vsi samo ena velika narodna družina. Kar je starejših farmarskih naseljencev so si nerazdružljivi prijatelji, ter gmotno v okolici najboljše stoječi posestniki. Novo došlim farmarjem, ki prihajajo iz mesta so jim z nasvetom in pomočjo kaj radi na razpolago. V ta namen so ustanovili tudi "Slovenski farmarski klub," pri katerem rešujejo vsa pereča skupna gospodarska vprašanja, ter eden drugem nudijo moralno, fizično in finančno pomoč. Klub šteje lepo število članov, ki imajo velike izkušnje z obdelovanjem zemlje po ameriškem načinu. Skoro brez izjeme so člani kluba starejši farmarji, kateri se do dobrega zavedajo, da je le v kooperaciji njih uspeh in napredek. Principi kluba so lepi in pri izvajanju vsakega posameznega farmarja neobhodno potrebni če se želi na posestvu gospodarsko uveljaviti. Predvsem njega pravila govore, da so člani obvezni medsebojno eden drugemu nuditi pomoč. V slučaju bolezni pa mu z delovnimi silami pomagati obdelovati polje, ter mu oskrbovati njegovo posestvo. V slučaju smrti pa mu podeliti finančno pomoč za pogrebne stroške. Namen kluba je, skupno nastopati pri oblastvih v lastno korist, ter se skupno zavzeti za posameznega člana ali skupino kluba, kjer to potreba zahteva. Važna pa je določba, katera govori tudi o pomoči, katero člani kluba nudijo rojakom, ki se žele na farmo preseliti. Po častni zaobljubi so obvezani podati vse informacije, ter po svoji vesti preceniti zemljo, za katero se kupec zainteresira ter mu podati vse podatke o rodovitnosti ter možnega pridelka in ga z nasvetom odvrniti, od tega, če mu grozi izkoriščanje od strani prekupčevalcev. Vsi člani so obvezni vse to brezplačno nuditi vsakemu Slovencu, ki prihaja k njim po nasvet in informacije. Kdor misli prej ali slej kupiti farmo v okolici Geneve, Madison in okoliških mestih, naj se z vsem zaupanjem obrne na člana te organizacije in ta mu bo dal točne in zanesljive podatke. Jos. Gramc, Frank Beretič, Anton Debevec, John Pintar in mnogo drugih bodo vsakomur rade volje to storili.

Namenil sem se nekoliko predstaviti naše farmarje slovenski javnosti, da se z njimi spoznamo, da kadar bodo v deželo prišli vroči poletni dnevi in poleg pa tudi prosperiteta in s tem tudi naše poželjenje po lepi naravi, da se bomo ustavili tam, kjer naši rojaki gospodarijo in se v njih družbi razveselili in pokramljali.

Naš vedno vesel in dobrodušen Jos. Gramc je dobričina, kakršno je težko najti pod ameriškem soncem. Vedro lice, iskren obraz in na njem zdrava rdečica ga dela privlačnega in simpatičnega. Njegovo srce in karakter sta mehkota življenja odločne volje. Bogate izkušnje ga delajo popularnega tudi med drugorodnimi farmarji. Besede je resne in prevdarne in z obraza mu izžareva globoko poštenje. Njegova dobra ženica je vzor matere in dobre gospodinje. Je izborna kuhorica, ter postrežljiva in iskrena rojakinja. V kuhi predenjači marsikateremu dobremu restavrantu v mestu. Čistoča v kuhinji in okusno napravljeno kosilo, kaj dobro tekne, ko se izletnik vsede za obloženo mizo. Vsled izborne kuhinje se rojaki kaj radi ustavijo pri Gramčevi hiši na kosilu. Kdor ima namen se za več časa ustaviti na farmah in želi imeti prvovrstno postrežbo, naj se ustavi pri njem in prepričan sem, da bo močno zadovoljen.

Ob tlakovani cesti, ki nosi številko 45, poseduje lepo farmo Mr. John Rozman poleg svoje ženice Louise in mlade hčerke. Mrs. Rozman je doma od Sv. Trojice pri Radgoni na Štajerskem, ter biva v Ameriki že nad 26 let in od tega 5 let na farmi. Mr. John Rozman je izučen mizar, ter izvrsten delavec v svojem poklicu. Kdor hoče najti dobro razvedrilo v poletni vročini, naj v Genevi poišče cesto št. 45 in se po nji pelje proti jugu nekaj milj in kmalu se mu bo na desni strani ceste pokazala rujavo pleskana hiša, ki ima pred vhodom iz ceste poštno skrinjico, na kateri je zapisano ime tam stanujočega gospodarja. Rojaka se postavita z izborno kapljico letošnjega pridelka in ondi izboren prigrizek se dobi pri postrežljivi hiši. Rojaka sta vesela obiskov in kaj rada kramljata z našimi rojaki.

Ko smo ustavili avto na Jerry Strojinovemu dvorišču smo zapazili, da se je pri hiši nekaj izrednega dogodilo. Stopimo v skedenj in gospodar Jerry je mesaril velikega prešiča, kateri je po oceni na oči imel preko 500 funtov teže. Špeh na hrbtu je meril dobre štiri in pol palca. Na prečnem tramovju pa so visele gnati in stegna zaklanega 9 mesecev starega junčka. Stopili smo v hlev in v njem smo našli par teških, lepih in dobrorejenih konj, ki bi v potrebi pretegnili tudi hišo. Tudi govejo živino ma v najboljšem stanju, posebno se mi je dopadel komaj teden stari teliček, katerega je odločil za prikojbo. Dva velika čuvaja na verigah sta se zaletala proti nam brezuspešno, ko smo šli pogledati znamenita konja, katere jaha naš poznani advokat Leo Kušlan. Kakšne uspehe je topogledno Mr. Kušlan dosegel je pred časom poročal Mr. Debevec v svoji koloni. Informacije na licu mesta so potrdile istinost Mr. Debevčeve kolone. Jerry je zatrdil, da eden med tema dvema jahalnima konjema (ne tista, ki jih lastuje on pri gospodarstvu) je dosegel starost, ki že najmanj deset let ne rabi več prokuratorja. Če bi se njegova starost dividirala z devetimi, bi bila to za konja prilična srednja starost. Jerry je v kuhinji nekaj pošepetal svoji dobri ženici in pridni gospodinji na uho na kar se je za čas odstranila in prinesla zavitke in v njih lepe koline, katerih sem bil močno vesel. V mučni položaj je pa pripravila sopasižirja Antona Šabca, ko mu je naročila, da iste izroči svoji ženici kot poklon iz farme. Tone se naglo ozre okrog in prične proti moji volji zatrjevati, da je še fant. Gospa Strojinova ga pa je lepo potolažila, da tudi če je fant, se mu gotovo ne bo dobra pečenka uprla. Tone je spoznal situacijo in se lepo zahvalil za obilne koline, katerih ni pozneje nikoli videl ampak je moja družinica opravila prijeten posel mesto njega. Bile so izborne, in najlepša hvala za rojakoljubno naklonjenost. Tudi

(Dalje na 4. strani)

MILO URBAN:

ŽIVI BIČ

Roman

Notar Okolicky ni dokončal. Bilo je sicer otročje in neumno, toda njegovim namenom je ustrezalo in to tem bolj, ker nihče ni mogel vedeti, kakšne dokaze ima.

Besede Okolickega so Kurnjavo močno poščegetale. Kar zrastel je pri njih. Njegova suženjska duša se je zameglila in se tajala, iz oči pa mu je planil čuden, hudoben plamenček. V upanju, da se mu bo mogoče maščevati za ponižanje in zaničevanje, ki ga je dovolj pretrpel od vaščanov, je hvaležno pogledal Okolickega.

"Da, videl sem!" je pritrdil.

Ilčička je poskočila.

"Mene, mene da si videl?"

Toda hudobni plamenčki v očeh Kurnjave so le še naraščali.

"Bila je," je pritrdil z zagrizenim, odločnim glasom.

"Lažeš!" se je branila Ilčička, že razvneta od jeze.

Ko je notar Okolicky videl, da se mu je načrt posrečil, je bil vesel. Da bi Ilčičko popolnoma premagal, je pogledal Vorčiaka in dejal:

"Tudi gospod župan vas je videl."

Ilčička je izpregledala načrt, zaplesti jo v vso to zadevo. Ker si je bila svesta svoje nekrivde, se je razburila v njej vsa njena vera v pravico. Kurnjavo je smatrala že tako za podleža, zato je nehala računati ž njim. Vso njeno pozornost je pritegnil nase župan Vorčiak.

"Torej povejte, gospod župan, če ste me videli?"

Župan Vorčiak se je zavrtel kot petelin na strehi. Ilčičke ni videl, toda bal se je to povedati, ker je čutil, da Okolicky hoče, da pritrdi. Pa tudi naravnost pritrditi ni hotel. Obrnil se je še enkrat in zajecljal.

"Mogoče, da je tudi bila, toda jaz nisem gledal okoli."

"To je nazadnje vseeno," je popravljal notar Okolicky, "Kurnjava vas je videl in to zadostuje."

Nesramna, prostaška laž je Ilčičko strašno zadela. Ni vedela več, kaj naj od jeze naredi. Psovke so ji vrele na jezik in rada bi jih bila stresla nanje, da bi jih z njimi zasula, utopila. Tresla se je kakor zgaran konj; imela je stokratno željo, da bi planila nanje in jih raztrgala na kosce, toda tedaj je bolestno začutila strašno velikost svoje onemoglosti. Kaj je mogla narediti? Kaj je mogla povedati? Kdo ji bo verjel?

Žalostno je sklenila roke, povesila oči in gledaje v tla težko vzdihnila:

"Eh, gospodje, gospodje, kar se godi, ni dobro, jaz ne vem..."

"Vedeževalka," se je zasmejal okrajni glavar Bucsanyi.

Toda njen vzdih je potegnil skozi duše navzočih kot nenaden težek sunek vetra skozi gluho, pusto dolino.

XI

Štefana Ilčika in Hovanca so pridelili k honvedom v Trenčinu. Pripeljali so jih v živinskih vozovih, nastlanih z nekoliko slame, natlačene kot slanike, da niso mogli niti leči. Potovali so tako dan in noč stoje, grozno vpili in čakali skoraj na vsaki postaji. V Trenčinu, kjer še niso imeli prostih mest v kasarnah, so jih nagnali v neko staro skladišče; tu so v groznem neredu prebili dva dni. K vratom so postavili stražo in niso nikogar puščali ven. Nekateri so kleli, drugi so delali robate dovtipe in se jim smejali; vendar so bili to le kratki napadi razposajenosti, katerim je sledila topa odrevenelost. Posedali so po lesenih ležiščih, nekaj časa kleli, pa si izmislili zopet nov, še bolj sirov dovtip. V teh sirovih dovtipih je bilo nekaj, kar je nehote pomirjevalo. V njih je bruhala na dan vsa zadržana jeza, ki je besnela v njih. Drugega sredstva ni bilo, da se je znebijo, zato so bičali ž njo same sebe in ubijali tako vsa nežnejša čuvstva, ki bi jim slučajno mogla poklicati solze v oči.

Na nekatere je to ozračje tako vplivalo, da so ponoči prelezli plot in zbežali, toda proti jutru so so onemogli vračali, strašno potrti in tako pobiti, da so bili v mračni svetlobi, ki je bila v skladišču, podobni ljudem, ki jih je napadla težka bolezen. Nekateri so celo zboleli, toda nihče se ni brigal zanje, čeprav jih je mrzlica kar tresla. Noči so bile to grozno dolge in težke kakor v zaporu. Nekateri so smrčali z bolestnim, zateglim smrčanjem, drugi so govorili v spanju nerazumljive besede, največ v zvezi z domom. Nekoga je začel boleti zob; pokril je lice z dlanmi in bolestno stokal ter hodil tako do jutra po skladišču. Šele zjutraj se je vrgel na slamo in zaspal. Zanimivo pa je bilo, da so tisti, ki so sicer povzročali največji nemir, hodili okrog tako previdno, kakor bi bil to kak njim bližnji, kdo iz sorodstva.

Šele drugi dan proti večeru so jih odpeljali v kasarno. Oblekli so jih v uniformo, če je bilo to še mogoče imenovati uniforma. V obleki iz grobe žakljevine, ki se ni prilegala telesu, so bili videti kot premikajoči se sivi zavoji, prepasani čez ledja z jermeni. Noge, tesno ovite z ovijačami, so odmirale, vrat, podprt s trdim ovratnikom, je bil kakor nasajen; mnogi so od njega dobili rdeče srbeče lise, ki se niso hotele celiti.

Govorilo se je, da so uniforme iz kopriv.

Štefan Ilčik se je počutil v njej kakor v okovih. Vsak gib mu je povzročal bolečine.

Takoj prvo noč so doživeli neprijetno presenečenje. Opazili so namreč, da so postelje, kjer so ležali, polne mrčesa. Obračali so se s strani na stran in skoraj celo noč nič spali. Štefan Ilčik, ki je bil navajen dišečega sena ali čiste postelje, bi bil skoraj znorel. Najrajši bi bil skočil ven, zažgal ves ta z mrčesom preplavljeni brlog in zbežal v svet.

Toda počasi so se privadili tudi na to. Sramežljivosti so se otresli in vse obračali na dovtip. Čim bolj so bili ti dovtipi robati, tem večji učinek so imeli. Nekaterim so stopali lasje pokonci in jih po hrbtu spreletavali mravljinci, toda ti dovtipi so učinkovali nanje prijetno kakor kako čudotvorno zdravilo. Ni pomagalo modrovanje, niso pomagali protesti niti molitve, tak robat dovtip pa, pri katerem bi se človek skoraj stresel, je učinkoval čudežno. Potrti obrazi so oživeli, telo se je nalilo z novim veseljem do življenja, resničnost pa je izginila in postala težek, neverjeten sen. K tem robatim dovtipom je spadal tudi cel besednjak robatih izrazov, ki so postali vsakdanji, da, neobhodni. Najbolj zamotane duševne dogodke, za katere skoraj ni bilo besed, so ž njimi nadomeščali najnežnejše izraze. Tako so postajali nekam jedrnati, neposredni; njih lastnosti so se poenostavljale prav do preprostosti. Če je kdo sovražil, ni razmišljal o tem, zakaj sovraži, in se ni trudil, da to svoje sovraštvo zatre: sovražil je od srca. Če je kdo ljubil, je ljubil prav na isti način. Tu se ni nič izbiralo, in razen z jedjo niso skoparili z ničemer. Vse je imelo svoj odkriti, enostavni izraz.

(Dalje prihodnjič)

* V Akronu so zaplenili včeraj kotel, kjer se je kuhalo tisoč galon žganja.

Močna štorklja prinesla 16 funtov težkega otroka

Morrisville, Pa., 30. januarja. Štorklja je tu obiskala družino Mr. in Mrs. Chewing in je pustila otroka, sina, ki je tehtal pri rojstvu 16 funtov. Zdravniki izjavljajo, da je to največji otrok, ki je bil še kdaj rojen. Otrok je že sedmi v družini. Pred dobrim letom je Mrs. Chewing porodila 14 funtov težkega dečka. Oče je že dve leti brez dela.

Bivši soprog je danes svak svoje žene

Kirksville Ky., 30. januarja. Potem ko sta bila pretekli teden ločena v državi Iowa, sta se peljala Frank Abbott in njegova razporočena žena v to mesto, kjer sta poročila Irene Solomon oziroma Pavla Solomon. Abbott je na ta način postal svak svoje razporočene žene.

Kongresmani bodo morali znižati plače

Washington, 30. januarja. — Kongresman Whittington iz države Missouri je vložil danes v zbornici poslancev predlog, da se zniža plača kongresmanov od $10,000 na $7500 na leto. Obenem se tudi zniža dovolitev za najem pomočnikov kongresmanom od $4000 na $2700 na leto.

Barbarska mati obsojena v dolgo ječo

New York, 30. januarja. Mrs. Lillian Bradley, 27 let stara, je zalotila svojo hčerko na laži. Kaznovala jo je s tem, da je otroku konce prstov požgala z žveplenkami, nakar ji je zapalila tudi jezik. Mater so prijeli in je bila obsojena radi trpičenja otroka na tri leta zapora.

Kitajci pognani nazaj po japonskih četah

Činčov, 30. januarja. Kitajske čete so včeraj zopet uprizorile napad na japonske postojanke pri Čiumenov gorskem prelazu, toda po kratki borbi so bili vrženi Kitajci nazaj. Ponoven napad na japonske postojanke od strani Kitajcev je bil z velikimi zgubami za slednje odbit.

Znižane plače, ki jih učitelji ne dobijo

Chicago, 30. januarja. Šolski odbor v Chicagi je znižal plače učiteljem in učiteljicam za 15 odstotkov. Pripomniti je, da učitelji in učiteljice sploh niso dobili v tem šolskem terminu še kake plače, in da zmanjša mesto svoj dolg napram učiteljem, jim je znižalo plače, katere sploh dobili niso.

Tudi ta ženska je prenehala s kihanjem

Princeton, Ky., 30. januarja. Mrs. Lonnie Dickson, 48 let stara, je prenehala danes s kihanjem. Kihala je en teden od osemkrat do 25krat na uro. Iz njenega nosa so odstranili en las, in kihanje je prenehalo.

Mokri zmagujejo v državi Texas

Houston, Texas, 30. januarja. Joe H. Eagle, pristaš demokratske stranke in nasprotnik prohibicije, je pri današnjih volitvah zmagal nad vsemi svojimi nasprotniki. Zagovornik prohibicije je dobil samo 394 glasov.

Listnica uredništva

A. L. Pittsburgh. Plače hišnic in strežnic v Clevelandu so danes od $3.00 do $5.00 na teden. Plače po $5.00 na teden so zelo redke. Ostanite kjer ste. Pozdrav.

MALI OGLASI

Stanovanje

se da v najem, hiša sama za sebe, 5 sob, elektrika, klet, veliko podstrešje, cena $14.00 na mesec. Oglasijo naj se samo plačniki. Pozve se na 6414 St. Clair Ave. (25)

Mlinarjevi

Za "Ameriško Domovino" prestavil M. U.

Sedaj pa ste dekleti glasno ugovarjali. Nekdaj bodo vendarle imenovali hišico: hišico treh blaženih gospodičen. "Kajti, sedaj že lahko veste, oče, Apolonija se ne bo nikdar poročila. Nekdaj se bo umaknila v to hišico. Medve pa—pojdeve z njo. Tudi nama ni skomin po godrnjavih možeh!"

Felicija se je zasmejala in ju potrepljala po licih: "S 16. in 17. letom noče nobena moža—o, tedaj je človek ponosen!"

"Apolonija je vendar že 19!"

"Kaj pa boste potem počele v tej kletki?"

"O tedaj bove že trudni, kajti očetu bomo pomagale vse dotlej. Apolonija bo molila in hodila v cerkev."

"Tedaj vas bodo pač morali imenovati nune," se je smehljala sestričina Felicija. Mlinar pa je dejal: "V stari devici se zbira kisloba in z vsakim zobom, ki ga izgubi, postaja bolj ujedljiva."

Od mlina sem se je začulo glasno psovanje: "Rad bi vedel, kak praznik imajo naše gospodične v svojem koledarju! V mojem ni zaznamovan! In Apolonija šteje le za deklo!"

"Lovrenc!" ste se prestrašili sestri in v zadregi pojasnjeval sestričini: "Apolonija je sama v kuhinji, v mlinu pa delajo v dva 'šihta,' za mlinske pomagače pa mora biti kosilo pripravljeno, ko udari zvon. Lovrenc kar ne trpi, da bi kdo čakal."

In stekle sti vihrajočih kril proti mlinu. Ko ste pritekli v kuhinjo, ki je bila polna sopare, ju je brat nahrulil: "Oba šolarčka sta bolj pametna nego vedve: skrila sta se pred sestričino kakor pred bikom. Vedve pa se ližeti okolo te ženske, kakor da je princesa. Kadar se vama dvema prikaže kaka nališpana mestna stvar, tedaj plešeti okolo nje kakor mačka okolo kaše. Mislila si bo, da si kar prste ližemo za njo, pa da se imamo pri nas tako, kakor da lahko ves ljubi dan pohajkujemo. Samo Apolonija naj gara kakor staro kljuse! Sramota za družino, sramota pred delavci in vozniki! Sramota sploh . . ."

Tekla je skušala ugovarjati: "Nu, ko pa je prišla sestričina enkrat edinikrat v svojem življenju v mlin, pa nam je vsem, tudi tebi, prinesla tako lepih darov, ji moramo vendar tudi mi izkazati nekoliko časti!"

Lovrenc pa je rudeč jeze odropotal: "V svojem življenju enkrat . . . zakaj pa se ni popred nikdar brigala za nas in ne mi za njo? Kaka sestričina pa je to, katero odkopljejo, čim so nekoga drugega zakopali?—Tako gospojščino na mlini, seveda, vama bi to ugajalo, ko pa že itak venomer sline cediste po gospojščini! Kdo pa naj pove očetu, da žene samega sebe in pa nas zraven v nesrečo, ako mu ne bomo mi, otroci, povedali? Jaz vsaj, jaz hočem biti odkritosrčen!"

Vpil je in zagnal lepo pipo, ki mu je bila zataknjena v prsnem žepu, ob rudeči kuhinjski tlak, da se je razletela. Besno je brcnil črepinje v kot.

Tedaj pa je zavpila od ognjišča sem Apolonija: "Nisem ju klicala zato, da se bosti s tabo prepirali. Sem pa že rajši sama pri ognjišču. Tekla, sedaj primi in nesi mlinarjem cmoke v izbo. Ti, Lucija, pa pripravi za hlapce. "Nato je skočila k Lovrencu ter ga prijela za roko: "Oče je oče in otrok je otrok, zapomni si to, Lovrenc, sicer boš vlekel za vragovo vrv. Oče ima pravico izbirati in tudi se poročiti, kakor vsak drug vdovec, tega mu ne moremo kratiti. In če nam ne bo sestričina ugajala in mu bomo hoteli to dopovedati, veš prav dobro, da lahko očeta zlepa okolo prsta oviješ. Prisiliti pa ga ne more — skoro bi dejala niti sam Bog. Kakor ti nameravaš, ne smeš. To se pravi: z oljem gasiti!"

Pometla je črepinje med pepel.

"Menda je ranjka mati baš njega mislila, kadar je dejala: Kadar rabi Bog kakega norca, potem stori, da postane mož vdovec. Jaz ne morem gledati: kakor mlad, zaljubljen paglavec, pa še stokrat neumnejše!" je godrnjal Lovrenc že bolj mirno.

"Stopi sedaj in pozvoni, sicer bo povrhu še služinčad psovala!"

"Korci na strehi naj bi psovali, in kahle na peči in šipe v oknih, ves mlin, kajti vsi bodo morali trpeti, ako bo prišlo. Konji naj bi ritali in krave —, da, čemu so jo le vsepovsod vodili, gospo, ji kazali praznike in dobre čase — mimo hleva za krave pa so pozabili iti. Apolonija, to je vendar goljufija. Tako jo vabi, da si bo pač mislila, da človek živi tu kakor malik na Kitajskem; Joba na gnojišču, Adama s potnim čelom — v kratkem; skrbi in brige pa ji prikriva z rožnatimi zavesami!"

"Ali nisi čul, Lovrenc, pozvonil bi in — jeza povzroči več škode, kakor trije cepci skup!"

Dvignila je težko kozico in obmolknila, ker je morala krepko stisniti zobe. Tudi dolgi Lovrenc je stisnil zobe in zaškrtal. Postavila je kozico na tlak, da se ohladi, nato pa se zasmejala: "Lovrenc — stiskati prazne zobe, je baš tako, kakor mleti prazno vrečo. Jezico ima pač lehko vsak paglavec. Tudi jaz imam jezo, tako veliko kakor je cela hiša, — a jo bom pustila da se skuha. Brat, pomagati mu moramo: spredaj pri vojkah vloviš konja . . . Pa poglej tudi za šolarčkoma. Izgleda, da se pričenjata klatiti!"

Lovrenc je stopil preko praga in medtem godrnjal: "Ta dva pa bom vlovil zadaj in jima tudi pokazal bič." — —

Ko ste bili stekli dekleti proti mlinu, sta obstala Mlinar in sestričina nekako neodločno. Sestričina se je smehljala: "Aha, lev seveda, odkar ga ščegetajo brčice!"

"Ne," je odvrnil nekoliko bolj mirno Mlinar. "Pač pa psiček, ki se z glasnim lajanjem spusti med putike. Najbrže ga je poslala Apolonija. Prostor ob njeni strani v kuhinji je prazen, pa si pač češče misli, da ni samo mlinarica, pač pa tudi mlinar."

Felicijine modre oči so zapadle za trenutek v zamišljen pogled, a že se je zopet zasmejala: "Sedaj pa pojdiva v hišico. Saj izgleda, kakor lastavičje gnezdece, katerega so si ptički sezidali spomladi — čemu neki, ako ne, da bo v njem kraljevala ljubezen. Saj izgleda tako zaljubljeno! Mislim, da v njem cveto le rožice!"

Mlinar je bil zopet v zadregi, obenem pa se je segrel vročih občutkov. "Felicija, žal, a ključa nimam pri sebi in tudi ne stanuje v hišici nihče drug, nego le prah. Pa tudi ne grem rad v hišico, saj je nekaka predsoba k grobu!"

Sestričina ga je udarila po roki. "Ampak, Albert!" se je jezila. "Kje pa si se navadil občevanja z ženskami? Nu, le pazi, da ne izgubiš še nekega drugega ključka! Nu, da, naj bo, v hišico ne pojdeva. Saj mi sploh ne bi sedaj več prijalo. Solnce pa sedaj tako čudežno sije na bajer. Bodiva tedaj nekoliko romantična ter se popeljiva malo s čolnom!"

In potegnila ga je za seboj. "Od neveste vendar ne boš zahteval, da bo samo praktična. Potrpežljivo sem si ogledala tvoje shrambe, mlin, konje, krave — ne, krav menda nisem in tudi prešičev ne. Stavil si mi ponudbo, da bom nastavljena kot upravitelj ali prodajalec — kar pa pričakuje moje srce, ne, tega pa mi nisi še pokazal. O tem si govoril le pri vinu — tedaj si bil drugačen. Tedaj, le žurno, zaveslaj me v raj!"

Sedaj sta šla tesno drug ob drugem po ozki stezici, med leščniki in robidovjem, na katerem so visele dozorele robidnice. Mlinar jo je bil prijel za roko, medtem ko ga je ona gledala tako proseče-očitajoče. Videla sta, kako je končaval bajer ob strmem bregu, ki je bil poraščen s smrečjem. Felicija je sanjavo pokazala na mogočno jelko, okolo katere so druge, manjše, ponižno rastle: "Ah, kraljica!" je vskliknila. "Veslajva k njej!"

Mlinar je mukepolno zategnil obraz. Izognil se je vabečemu pogledu in dejal konečno: "Tisti jelki pravimo mati. Vožnja s čolnom pa je vendar le za mlade ljudi!"

"Zaljubljenci so vedno mladi!" se je namrdnila ona.

"Da, pač, tisti pa, ki so v resnici mladi, nočejo nato pristati. Kajti človek je poleg njih le nekak boter . . . Ti seveda tega ne moreš razumeti. Če se bom pa s teboj vozil v čolnu, se bodo deset kilometrov naokolo smejali in kaj bom moral še povrh vsega čuti v gostilni! Ne veš, kako špotljivi in jezični so ljudje, čim najdejo človeku luknjico v imenu. Pri nas imamo pač gotove šege in navade!"

(Dalje prihodnjič.)

NAŠI FARMERJI V GENEVI IN OKOLICI

(Nadaljevanje s 3. strani)

za prihodnje leto se toplo priporočam.

Na farmi John Pintarja je kaj prijazno in domače. Njegov humor in veselo razpoloženje ga napravlja prikupljivega in iskrenega rojaka. Čvrsti polnoletni sinovi so najlepši dokaz kaj učini dober in zveži zrak. Vsi so korenjaki in lepo izraščeni mladeniči lepega obraza in zdravega lica. Vesela ženica dobra in skrbna gospodinja je dobra mati svoji družini. Kakor je opaziti vlada v hiši lepa družinska harmonija in oče je tisti, ki ukazuje in delo porazdeluje. V družini vlada volja očeta in matere in odrastli sinovi v spoštovanju do starišev ubogajo roditelje. Zdi se mi, do je to vzor družine, od katere bi se imela marsikatera učiti življenja. Vsa čast sinovom, ki tako globoko spoštujejo svoje starše. John in Mrs. Pintar sta lahko ponosna na lepo vzgojo. Čista slovenščina, katera jim občudovanja lepo prihaja iz jezika nas zagotavlja, da tudi tukaj rojena generacija ne bo pozabila svojega naroda.

Mrs. Greg. Grabeljšek lastuje lepo farmo ob tlakovani 166 cesti. Vzorno gospodari po umrlem možu, ter posveča vso skrb in pažnjo na obdelavo zemlje in vzdrževanje hiše. Med slovenskimi farmarji velja kot izredno pridna delavka ki se prav dobro razume na vsa poljedeljska dela. Ni ga kmetskega dela, do ji ne bi pristojalo k rokam. Od kar je vdovela se je z vso vnemo prijela trdega dela, da si ohrani dom in premoženje. Njen trud je rodil sad in danes lahko gleda bodočnosti nasproti. Svoje otroke je vzorno in ljubezni vzgojila, kateri so ji v veliko pomoč in oporo. Počuti se zadovoljno in srečno v sredi svoje družine.

Mrs. Jenine Novak gospodari s humorjem na obrazu na Fort Rd. Pri gospodarstvu ji pomagata dva brezposelna rojaka, katera v humorju imenuje "ženina." Iz prijaznega vršička ponosno gleda preko farme, katere se položno spušča proti severu z nasadom vinograda. Rojakinja je veselega značaja in pravi tip kremenite Krašovke, ki ji je zibelka tekla v Lokvi pri Trstu. V tipičnem dialektu pravi: "Ma strela, vse bi bilo dobro, če bi denar imela."

Na Fort Rd., šesta farma od 166 ceste, gospodari Jos. Žnidaršič, ki ima lepo urejeno farmo, zdravo in plemenito živino. Lansko leto si je zasadil vinograd, v katerega polaga veliko upanje vsled lepe lege in dobre zemlje, V kravah ima dobre molznice, katere mu kljub nizki ceni mleka prinašajo dohodke za vsakdanje potrebe. Ženica je dobra in pridna gospodinja, ki ima veliko veselje do obdelave polja. Joe je moder in prevdaren gospodar, ter dobro razume zemljo in ista njega. Počuti se dobro in srečnega na svežem in dobrem zraku. Zaupnost, katera vlada v hiši vodi gospodarstvo od uspeha in ni se bati, da ne bi rojak stoprocentno uspel na kmetiji.

Malo naprej na levi strani se je pred kratkim naselil naš velik poznanec in rojak iz Močilnikarjevih farm Mr. Maks Leonardi z družino. Po srcu je velik in strasten lovec, po osebi pa uljuden in simpatičen rojak z najboljšo voljo postrežbe. Farmarska uniforma mu lepo pristoja in zdrava lica mu govore, da se mu nič hudega ne godi. V kleti je najti izborno kapljico poleg pristnih in okusnih kranjskih klobas. Od časa do časa obiskuje sosedne farmarje, ki ga imajo zelo radi vsled odkritosrčnega značaja.

Za mali čas smo se ustavili na farmi J. Bratoniča, kateri se je na farmi ustanovil minulega julija meseca. Našli smo ga pri obrezovanju trte v vinogradu. Pri njem se nahaja od žene mati v starosti 65 let. Staro in izmučeno ženico je bolezen položila v posteljo zadnja dva meseca in je bila zelo vesela našega obiska. Mrs. Bratonič je pa rodom Slavonka, pridna in skrbna gospodinja, katera ima veliko veselje do kmetijstva.

Na Dayton Rd. gospodari na lepi farmi par Valentina Mavko. Pred 9 leti sta se naselila na tamošnji farmi, katero z vso vnemo in skrbjo obdelujeta. Vzhodno od lične in v njej v najlepšem redu urejene hiše se razprostira tri akerski vinograd in za njim pa stoji okrog 1,400 sadnega drevja. Družinica se počuti srečna in v delu najde uteho življenja. Harmonija v družini in zdravi rdečelični otroci blagoslavljajo srečni zakon. Valentin je umen in praktičen gospodar in Mrs. pa vzorna gospodinja, ki ljubi občudovanja vredno čistočo. Oba sta zelo vljudna in postrežljiva rojaka.

Naš znanec in velik prijatelj Martin Poljanec, ki lastuje gasolinsko postajo in priljubljeno restavracijo v N. Madison nas je od daleč pozdravil s klobaso v roki. Frank Beretič mu je slučajno zaklal lepega prešiča in Martin ga je ta dan v klobase spravljal. Po naravi je Poljanec dobričina, polna zdravega humorja in dobre volje. Če ga človek posluša, se mu mora od srca nasmejati in težko se je ločiti od njega, kadar mu kdo pade v roke. Kot gospodar je uspešen in podjeten rojak in pridna ženica mu je desna roka pri njegovem gospodarstvu in trgovini. V hiši velja očetova beseda in otroci so do svojih roditeljev poslušni in ubogljivi.

V mraku smo zavozili na dvorišče v Clevelandu in daleč na okrog poznanega pridnega in vzornega gospodarja Mr. Anton Fidela v Unionville, Ohio. Obširno gospodarsko poslopje in lep red okrog hiše jasno govori, da tukaj gospodari vešča in zmožna gospodarska roka. V hiši vzoren red kreditira gospodinjo do velike ljubezni svoje družine. Uprava, razpredelitev in drugo v hiši nič ne zaostaja za meščansko opremo in boniteto. Mr. Anton Fidel je po osebi korenjak, pristna Kraška kremenita duša, katera ne pozna zaprek v življenju. Vedno veder obraz in zdrava barva na licu ga usposoblja do dolgega življenja. Ljubi zmirnost življenja in srečen se počuti če more komu kaj dobrega storiti. Pozimi, ko drugi počivajo, se on ukvarja s prekupčevanjem živine. V njem živi trgovski duh in velika podjetnost. Že kot mladenič je bil tega posla priučen, ko je prekupčeval v Trstu z prešiči in živino. V svoji kupčiji je poštenjak in vsega zaupanja vreden rojak. Proti vsakomur je iskren in vljuden. Njegova dobra ženica mu je po rojstvu sovaščanka, v kateri so vtelešene najlepše lastnosti. Zvesto mu stoji ob strani v gospodarstvu in trgovini. Lepo vzgojeni otroci so vzor v spoštovanju do staršev, ter pridni in poslušni do roditeljev. Prijetno je biti posetnik te družine.

Ne daleč od mesta Geneva gospodari na svoji lepi in vzorni farmi zlata in dobra duša v osebi Anton Cugelna. Z nasmehom na obrazu nas je prisrčno pozdravil iz vinograda in nas povabil v prostorno in lepo hišo. Da ni prvovrstna postrežba izostala moram omeniti, da nam je nudil najboljši zajterk. Stara znanca z Gramcom in nerazdružljiva prijatelja sta si zmenjala nekaj misli o gospodarstvu, ter nama prikazovala gorje, ki danes tare kmetski stan. Obsežna, v popolni ravnini ležeča farma je nekaj krasnega za pogled očem. Moja ženska se ni mogla prečuditi lepoti narave, katero ljubi z vso svojo dušo. Za hišo leži 12 akrov lepo obdelanega vinograda, severno pa se razprostirajo ogromne njive in travniki. V hlevu smo opazili tri močne in lepe konje poleg šest glav plemenitih in rejenih krav. Hiša in gospodarsko poslopje je v najboljšem gospodarskem stanju. Anton je vzoren gospodar z bogatimi izkušnjami kmetijstva, ter povsod priljubljen in zaželjen rojak. Njegovo srce je v sočutstvu blago in dobro. V največje zadoščenje mu je, če more komu kaj pomagati. Pred letom ga je zadela kruta usoda in ga razdružila od ljubeče in dobre žene. Tudi danes mu še vedno zdrknejo po blagem licu grenke solze, ko spomini uhajajo na grob najdražjega bitja. Naš naročnik je od početka in ustanovitve lista nepretrgoma, ter naš najboljši iskreni somišljenik. Zibelka mu je tekla v Trebnjem na Dolenjskem. V hiši mu gospodinji pridna in čvrsta hčerka. Pricen, močan in lepo zrasel sin mu je desna roka pri kmetiji. Z svojo pridnostjo in podjetnostjo si je ustvaril dobrostoječo farmo, v kateri najde zadovoljno življenje.

Kaj prijazno je bilo vstopiti na farmo rojaka Anton Kleina in hišo, kjer gospodinji dobra in umna ženica. Farma ležeča ob tlakovani cesti je lepo urejena in v dobrem gospodarskem položaju. Pri Kleinovi družini je najti najboljšo postrežbo in vljudnost. Takoj je opaziti, da pri družini vlada sporazum in skupno hotenje.

Na Benett Rd. gospodari noš narodni brat Hrvat Jos. Grgat. Perutnina na dvorišču in veliki kupi nasekanih drv nas je prepričalo, da so pri hiši pridne roke. Pridna ženica mu skrbno gospodari ob času, ko skrben možiček v mestu dela. Z svojo pridnostjo in skupnim sporazumom sta si ustvarila lepo uspevajoče posestvo. Z sosedi živita v najboljšem prijateljstvu.

Grede skozi mesto Geneva sem vtopil na kratki razgovor k F. R. Jermanu, ki lastuje dobro upeljano krojačnico in kemično čistilnico. Jerman je dečko od fare, poln prijazne in dobre besede. Izmenjala sva nekoliko prijateljskih besed, ter se medsebojno poslovila do prihodnjega svidenja.

Mimoidoč smo se ustavili tudi pri starem poznancu Frank Beretiču, ter povprašali po okoliških novicah. Frank nam je po stari navadi vljudno postregel in nas prisrčno pozdravil. Škoda da nam ni čas dopuščal, da bi se malo več pogovorili, ker v družbi Franka je prijazno kramljati.

Ko smo ustavili avto pred Frank Leustikovo farmo, smo videli rojaka kako je imel pogovor z njegovim fordom in mu prijazno prigovarjal kam jo bosta mehnila kadar bo prišlo do sporazuma med njimi. Napravila sta kompromis in odbrzela sta v mlin v Genevo. Kaj prijazno je bilo opazovati na dvorišču, kako sta se prijateljsko igrala mladi prešiček in nekaj mesecev stari psiček. Vidi se, da na farmah vse v harmoniji živi. Še živali, katere si niso med seboj popolnoma nič sorodne, si najdejo medsebojno zabavo.

Vredno je omeniti našega dobrega znanca in prijatelja Louis Perkota, kako se nam je široko zasmejal, ko nam je vsled slabe poti avto s zadnjim koncem v jarek zlezel. Z Šabcom sva mu prigovarjala da to ni lepo če nam sitnosti dela na farmah in nas smeši pred farmerji toda brez uspeha so bile najine prošnje in lepe obljube. Avto je ostal trmoglav in vedno bolj globoko lezel v graben. Perko se nama približa pa nam pravi: "Če ne znata po farmah avto voziti, pa bi ostala doma na lepi cesti." Grenko sva požrla mrzli curek v upanju, da nam bo iz nesreče pomagal. Res, Louis ima blago srce in poleg tega pa tudi moč najmanj dveh meščanov. Meni je ukazal za vodilno kolo in z Šabcom sta stopila brez pardona v graben in zagrabila pri zadnjem levem kolesu. Videl sem da za kolikor sta se ona dva v graben udrla, toliko visoko sta kolo prizdignila. Dva pogona in bili smo iz grabna v zatrdilu, da po taki cesti ne bova več vozila pa tudi če sva na farmah. Z Šabcom sva eden drugem čestitala, da sva tako poceni z grabna prišla. Prepričan pa sem, če nam ne bi Perko iz zadrege pomagal, bi mogoče še sedaj v grabnu avto ogledovala. Hvala lepa Louis.

Rojaka Uleta smo želeli obiskati, toda na dvorišču nas sta pozdravila dva lepa volčjaka in nas spremila do vežnih vrat, katera so kljub trkanju in klicanju ostala zaprta. Takoj nam je bilo jasno, da so nekam odšli in jih ni doma. Tam v gozdu je bilo slišati sekanje drv in kdo bi se zmenil za tujce, katerih je vedno dovolj, ki na vrata trkajo. Nič zato, Frank, pa se bomo pozneje kdaj oglasili in vas obiskali.

Namen smo imeli, da obiščemo "doktorja" Kumelna na njegovi farmi in žal, da nam je časa primanjkovalo. V pondeljek ga ni bilo nič k Gramcu, ker je med nedeljo in pondeljkom do 7 ure zjutraj zdravil bolnike pri Pintarju, ko so imeli farmarski party. Kumel se je hotel do trdnega prepričati, če bo vse zdravo odšlo z veselice, zato se je odločil, da drugim sledi in hišo označi pred posetniki. Kumel je tudi zapeljal našega Jožeta Gramca in ga pridržal kot asistenta pri zdravniški vedi. Rad ali nerad ga je moral poslužni Jože ubogati, če ni hotel da se dobre in prijateljske vezi njima ne ohlade. Farmarji se pohvalijo, da so se imenitno zabavali. Bilo jih je skupaj nad 50 iz okolice.

Tudi pri Korenu smo se za hip ustavili in poprašali po njegovem zdravju. Povedal nam je, da se počuti dobro in tudi vsa ostala njegova družina. Pojamral nam je od nesreče lanskega leta, katera ga je zadela po suhaških agentih, ki so ga nesramno ujeli in ga finančno oškodovali. Urednik Ameriške Domovine se je trudil, da bi rojaku pomagal toda vsled strogosti in nepopustljivosti painesvillske policije ga ni mogel oprostiti. Mr. Koren je hvaležen uredniku za njegov trud in dobro voljo, ki mu je ob času nesreče izkazoval.

Obiskali smo še nekaj drugih rojakov, kateri pa pridejo na vrsto glede poročila ob priliki, ko jih ponovno obiščem. Primanjkujejo mi tozadevni podatki.

Končno moram priznati, da sem v naši farmarjih našel najboljše prijatelje kar se jih dobiti da. Pri njih živi stara slovenska gostoljubnost in srečni so, če morajo komu kaj postreči. Vzorno urejena gospodarska poslopja govore, da njih cilj je napredek v zemlji, iz katere so izšli in za katero hočejo živeti. Rojaka John Wittineta farma je vzor, česa so sposobne slovenske roke ustvarili. Snažnost in ličnost okrog poslopja in vzoren red na njivah in vinogradih jih stavi za vzgled tujerodnim farmarjem. Ni vprašanja, kje je slovenska farma, ampak kjer se vidi okrog hiše snago in red, tam sigurno živi in stanuje slovenska družina.

V dolžnost si štejem v mojem in od strani moje ženke in prijatelja Mr. Antona Šabca iskreno se zahvaliti Mr. Jos. Gramcu za njegovo veliko naklonjenost.

Joško Penko,
zastopnik Ameriške Domovine.

PODPLATI!

Podplati in pete za ženske
65c
Podplati in pete za moške
75c

TE CENE SO VELJAVNE SAMO OB SREDAH

Pazite na naš oglas ob torkih za posebnosti

Se priporočamo

JOS. GRBEC
6026 St. Clair Ave.

JOHN HACE
6210 Bonna Ave.

FRANK LONGAR
6630 St. Clair Ave.

RUDY KOZAN
6530 St. Clair Ave.

FRANK ŽAUBI
7226 St. Clair Ave.

JOS. ZELEZNAK
1026 E. 63d St.

John A. Tompkins
3979 W. 25th Street
SHadyside 3689

Garantirani s koruzo pitani prešiči. Mi koljemo vsako sredo, petek in soboto zjutraj. Opaluženi v kropu ali osmojeni s slamo. Jetra in čreva zastonj. Dopeljemo na dom zastonj. Posebno nasoljena čreva naprodaj vsak čas, ravno tako tudi sveže in doma prekajene šunke.

KUPON
Ta kupon je vreden $1.00 pri nakupu prešičev, ki tehtajo 200 funtov in več.

DOBER PREMOG!
Točna postrežba
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HEnderson 5798
Zastopnika:
IGNAC ZIVODER
1168 Norwood Rd.
JOHN CENTA
1175 Addison Rd.

BRUSS RADIO SERVICE
6026 ST. CLAIR AVENUE
ENdicott 4324
Kadar vaš radio ne dela dobro, pokličite nas, da vam povemo, kaj je narobe. Točna in zanesljiva postrežba.